

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Poetyka z elementami analizy i interpretacji

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Studia slawistyczne		Cykl dydaktyczny 2024/25	
Specjalność STUDIA POŁUDNIOWOSŁOWIAŃSKIE		Kod zajęć 03SLAPSL.11P.03645.24	
Jednostka organizacyjna Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej		Języki wykładowe polski	
Poziom studiów studia pierwszego stopnia		Obligatoryjność Obowiązkowy	
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty podstawowe	
Profil studiów profil ogólnoakademicki			
Koordynator zajęć	Anna Gawarecka		
Prowadzący zajęcia	Dobrochna Dabert		
Okres Semestr 1	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 15, Egzamin • Konwersatorium: 30, Zaliczenie z oceną		Liczba punktów ECTS 4

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Przekazanie wiedzy z zakresu wersyfikacji, stylistyki, kompozycji i genologii.
C2	Zaprezentowanie podstawowej terminologii z zakresu poetyki.
C3	Wykształcenie umiejętności analizy, interpretacji oraz wartościowania tekstu literackiego (także w kontekście interdyscyplinarnym).
C4	Kształtowanie umiejętności czytania tekstów teoretycznoliterackich.

Wymagania wstępne

Umiejętność analizy i interpretacji tekstu literackiego, znajomość podstawowych kategorii analitycznych na poziomie szkoły średniej.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna podstawowe założenia poetyki, jej metodologię, terminologię oraz podział dyscyplin poetologicznych	SLA_K1_W03	Egzamin ustny, Kolokwium ustne
W2	zna najważniejsze ujęcia hermeneutyczne oraz koncepcje analizy dzieła literackiego	SLA_K1_W03, SLA_K1_W08	Egzamin ustny, Kolokwium ustne
Umiejętności - Student/ka:			
U1	dokonuje analizy i interpretacji tekstu literackiego, wartościować utwory literackie oraz umiejętnie uzasadnia własną hipotezę interpretacyjną (posługując się odpowiednią terminologią i odwołując się do literatury przedmiotu)	SLA_K1_U04	Egzamin ustny, Kolokwium ustne
U2	analizuje budowę wersyfikacyjną tekstu poetyckiego oraz rozpoznaje i charakteryzuje poszczególne systemy wersyfikacyjne	SLA_K1_U04, SLA_K1_U05, SLA_K1_U08	Egzamin ustny, Kolokwium ustne
U3	rozpoznaje i charakteryzuje stylistykę wybranego tekstu literackiego (ze szczególnym uwzględnieniem środków stylistycznych i tropów)	SLA_K1_U04, SLA_K1_U05, SLA_K1_U08	Egzamin ustny, Kolokwium ustne
U4	Analizuje kompozycję tekstu literackiego (m. in. rozpoznaje jednostki konstrukcyjne świata przedstawionego w utworze, opisuje sytuację narracyjną, sposób konstrukcji postaci, czasu i przestrzeni w powieści)	SLA_K1_U04, SLA_K1_U05, SLA_K1_U08	Egzamin ustny, Kolokwium ustne
U5	rozpoznaje i charakteryzuje najważniejsze gatunki literackie	SLA_K1_U04, SLA_K1_U05	Egzamin ustny, Kolokwium ustne
U6	potrafi czytać ze zrozumieniem prace naukowe z zakresu poetyki i odnieść się do ich głównych tez	SLA_K1_U03, SLA_K1_U04, SLA_K1_U07	Egzamin ustny, Kolokwium ustne

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Przedmiot zainteresowań poetyki i jej miejsce wśród dziedzin nauki o literaturze	W1, U1, U6	Wykład, Konwersatorium
2.	Poezja, liryka, wiersz; utwór poetycki, utwór liryczny, utwór wierszowany – ich wzajemne zależności. Poezja a proza	W1, W2, U1, U2	Wykład, Konwersatorium

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
3.	Charakterystyka systemów wersyfikacyjnych (rys historyczny, konstanty i tendencje, najczęstsze formaty, zastosowanie).	W1, U2	Wykład, Konwersatorium
4.	Wprowadzenie do stylistyki (style funkcjonalne a styl tekstu literackiego, stylizacja, leksykalne i składniowe środki stylistyczne – typologia, przykłady).	W1, W2, U3	Wykład, Konwersatorium
5.	Przekształcenia semantyczne – tropy (zwłaszcza metafora, symbol, alegoria, ironia) – typologia, przykłady, próby wartościowania	W1, U3	Wykład, Konwersatorium
6.	Kompozycja – jej typy i podstawowe pojęcia. Jednostki konstrukcyjne świata przedstawionego: motyw, wątek, postać, akcja i fabuła.	W1, U4	Wykład, Konwersatorium
7.	Elementy dzieła literackiego: czas i przestrzeń, postać literacka, sytuacja narracyjna i typy narracji	W1, W2, U4	Wykład, Konwersatorium
8.	Wybrane gatunki literackie (charakterystyka, rys historyczny, przemiany konwencji gatunkowych).	W1, U5	Wykład, Konwersatorium

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład problemowy
Konwersatorium	Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda analizy przypadków

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Pozytywny wynik egzaminu ustnego 5,0 (A) – student posiada obszerną wiedzę z zakresu wersyfikacji, stylistyki, kompozycji i genologii; biegle posługuje się podstawową terminologią z zakresu poetyki; swobodnie stosuje nabytą wiedzę w praktyce interpretacyjnej, sprawnie analizuje, interpretuje tekst literacki, w razie potrzeby uruchamiając kontekst interdyscyplinarny, wartościując oraz odwołując się do literatury przedmiotu; potrafi czytać ze zrozumieniem teksty teoretycznoliterackie; 4,5 (B) – jak wyżej, z nieznacznymi niedociągnięciami (zwłaszcza w praktycznym zastosowaniu warsztatu badawczego); 4,0 (C) – student posiada znaczną wiedzę z zakresu wersyfikacji, stylistyki, kompozycji i genologii; dobrze posługuje się podstawową terminologią z zakresu poetyki; dość sprawnie stosuje nabytą wiedzę w praktyce interpretacyjnej, analizuje, interpretuje tekst literacki, w razie potrzeby uruchamiając kontekst interdyscyplinarny, podejmując próby wartościowania oraz odwołując się do literatury przedmiotu; podejmuje lekturę tekstów teoretycznoliterackich i rozumie ich główne tezy; 3,5 (D) – student posiada zadowalającą wiedzę z zakresu wersyfikacji, stylistyki, kompozycji i genologii; ze zrozumieniem posługuje się podstawową terminologią z zakresu poetyki; podejmuje zazwyczaj udane próby zastosowania nabytej wiedzy w praktyce interpretacyjnej, stawia hipotezy interpretacyjne; poprawnie analizuje, interpretuje tekst literacki, choć nie zawsze uruchamia istotne konteksty; niekiedy podejmuje próby wartościowania; zazwyczaj poprawnie odwołuje się do literatury przedmiotu; podejmuje lekturę tekstów teoretycznoliterackich i zazwyczaj rozumie ich główne tezy; 3,0 (E) – student posiada podstawową wiedzę z zakresu wersyfikacji, stylistyki, kompozycji i genologii; na ogół poprawnie posługuje się podstawową terminologią z zakresu poetyki; podejmuje po części udane próby zastosowania nabytej wiedzy w praktyce interpretacyjnej, próbuje stawiać hipotezy interpretacyjne; zazwyczaj poprawnie analizuje, interpretuje tekst literacki, choć nie zawsze uruchamia istotne konteksty; rzadko podejmuje próby wartościowania; zazwyczaj poprawnie – choć w umiarkowanym zakresie – odwołuje się do literatury przedmiotu; podejmuje lekturę tekstów teoretycznoliterackich i zazwyczaj rozumie większość głównych tez; 2,0 (F) – student posiada niewystarczającą wiedzę z zakresu wersyfikacji, stylistyki, kompozycji i genologii; nie potrafi poprawnie posługiwać się podstawową terminologią z zakresu poetyki; nie umie zastosować nabytej wiedzy w praktyce interpretacyjnej, podejmuje nieudane próby analizy i interpretacji i wartościowania; nie potrafi zrekonstruować głównych tez tekstów teoretycznoliterackich, omawianych na zajęciach.

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Konwersatorium	Zaliczenie kolokwium ustnego: 5,0 (A) – student posiada obszerną wiedzę z zakresu wersyfikacji, stylistyki, kompozycji i genologii; biegle posługuje się podstawową terminologią z zakresu poetyki; swobodnie stosuje nabytą wiedzę w praktyce interpretacyjnej, sprawnie analizuje, interpretuje tekst literacki, w razie potrzeby uruchamiając kontekst interdyscyplinarny, wartościując oraz odwołując się do literatury przedmiotu; potrafi czytać ze zrozumieniem teksty teoretycznoliterackie; 4,5 (B) – jak wyżej, z nieznacznymi niedociągnięciami (zwłaszcza w praktycznym zastosowaniu warsztatu badawczego); 4,0 (C) – student posiada znaczną wiedzę z zakresu wersyfikacji, stylistyki, kompozycji i genologii; dobrze posługuje się podstawową terminologią z zakresu poetyki; dość sprawnie stosuje nabytą wiedzę w praktyce interpretacyjnej, analizuje, interpretuje tekst literacki, w razie potrzeby uruchamiając kontekst interdyscyplinarny, podejmując próby wartościowania oraz odwołując się do literatury przedmiotu; podejmuje lekturę tekstów teoretycznoliterackich i rozumie ich główne tezy; 3,5 (D) – student posiada zadowalającą wiedzę z zakresu wersyfikacji, stylistyki, kompozycji i genologii; ze zrozumieniem posługuje się podstawową terminologią z zakresu poetyki; podejmuje zazwyczaj udane próby zastosowania nabytej wiedzy w praktyce interpretacyjnej, stawia hipotezy interpretacyjne; poprawnie analizuje, interpretuje tekst literacki, choć nie zawsze uruchamia istotne konteksty; niekiedy podejmuje próby wartościowania; zazwyczaj poprawnie odwołuje się do literatury przedmiotu; podejmuje lekturę tekstów teoretycznoliterackich i zazwyczaj rozumie ich główne tezy; 3,0 (E) – student posiada podstawową wiedzę z zakresu wersyfikacji, stylistyki, kompozycji i genologii; na ogół poprawnie posługuje się podstawową terminologią z zakresu poetyki; podejmuje po części udane próby zastosowania nabytej wiedzy w praktyce interpretacyjnej, próbuje stawiać hipotezy interpretacyjne; zazwyczaj poprawnie analizuje, interpretuje tekst literacki, choć nie zawsze uruchamia istotne konteksty; rzadko podejmuje próby wartościowania; zazwyczaj poprawnie – choć w umiarkowanym zakresie – odwołuje się do literatury przedmiotu; podejmuje lekturę tekstów teoretycznoliterackich i zazwyczaj rozumie większość głównych tez; 2,0 (F) – student posiada niewystarczającą wiedzę z zakresu wersyfikacji, stylistyki, kompozycji i genologii; nie potrafi poprawnie posługiwać się podstawową terminologią z zakresu poetyki; nie umie zastosować nabytej wiedzy w praktyce interpretacyjnej, podejmuje nieudane próby analizy i interpretacji i wartościowania; nie potrafi zrekonstruować głównych tez tekstów teoretycznoliterackich, omawianych na zajęciach.

Literatura

Obowiązkowa

1. Chrząstowska B., Wysłouch S., Poetyka stosowana, Warszawa 2000
2. Głowiński M., Okopień-Sławińska A., Sławiński J., Zarys teorii literatury, Warszawa 1991
3. Kulawik A., Poetyka. Wstęp do teorii dzieła literackiego, Kraków 1990
4. Mayenowa M. R., Poetyka teoretyczna: zagadnienia języka, Wrocław 2000
5. Słownik terminów literackich, red. J. Sławiński, Wrocław 2002

Dodatkowa

1. Ćwiczenia z poetyki, red. A. Gajewska, T. Mizerkiewicz, Warszawa 2006
2. Kompozycja i genologia, red. A. Gajewska, Poznań 2010.
3. Pszczołowska L., Wiersz-styl-poetyka. Studia wybrane. Kraków 2002
4. Ziomek J., Retoryka opisowa, Wrocław 2000

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	15

Konwersatorium	30
Przygotowanie do zajęć	20
Czytanie wskazanej literatury	20
Przygotowanie do zaliczenia	10
Przygotowanie do egzaminu	15
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 110
Liczba punktów ECTS	ECTS 4

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
SLA_K1_U03	Absolwent/ka potrafi posługiwać się nowożytnym zachodnim językiem obcym na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego
SLA_K1_U04	Absolwent/ka potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować i użytkować wiedzę slawistyczną przy użyciu różnych źródeł i narzędzi badawczych oraz wykorzystywać ją w różnorodnych dziedzinach nauki i życia zawodowego i społecznego
SLA_K1_U05	Absolwent/ka potrafi dokonać obserwacji zjawisk literackich, językowych i kulturowych w ujęciu synchronicznym i diachronicznym oraz analizować ich powiązania z różnymi obszarami działalności ludzkiej, formułować i wyrażać samodzielne opinie na temat ważnych dla Słowiańszczyzny wydarzeń kulturalnych i społeczno-politycznych oraz powoływać się w tym zakresie na źródła wiedzy slawistycznej i opinie ekspertów
SLA_K1_U07	Absolwent/ka potrafi realizować zasadę ustawicznego dokształcania się
SLA_K1_U08	Absolwent/ka potrafi pracować w zespole i dzięki pracy zespołowej inicjować lub zrealizować powierzone mu zadania
SLA_K1_W03	Absolwent/ka zna i rozumie na poziomie ogólnym metodologię i terminologię badań literaturoznawczych i językoznawczych oraz powiązania literaturoznawstwa i językoznawstwa z innymi dyscyplinami humanistycznymi
SLA_K1_W08	Absolwent/ka zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego